

Nr 100.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till kungörelse om ändrad lydelse av § 4 b) i förordningen den 9 juni 1911 (nr 80) med tulltaxa för inkommande varor, m. m. (tullfrihet för personal vid utländsk beskickning m. m.); given Stockholms slott den 11 februari 1927.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

1) kungörelse om ändrad lydelse av § 4 b) i förordningen den 9 juni 1911 (nr 80) med tulltaxa för inkommande varor, samt

2) förordning om ändrad lydelse av 21 § 1 mom. i förordningen den 15 december 1914 (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro,
enligt Dess nådiga beslut:

GUSTAF ADOLF.

Ernst Lyberg.

Förslag

till

**kungörelse om ändrad lydelse av § 4 b) i förordningen den 9 juni 1911
(nr 80) med tulltaxa för inkommande varor.**

Härigenom förordnas, att § 4 i förordningen den 9 juni 1911 med tulltaxa för inkommande varor skall i nedan angivna del erhålla följande ändrade lydelse:

§ 4.

Tullfrihet åtnjutes, utom för varor, vilka enligt tulltaxan äro fria från tullavgift, jämväl för:

— — — — —
b) varor, som utländskt, här ackrediterat sändebud eller annan person, som enligt meddelande från utrikesdepartementet tillhör främmande makts härvarande beskickning, inför för tjänstebruk eller för eget eller sin familjs behov; dock att detta medgivande gäller endast person, som icke är svensk undersåte, och under förutsättning att vederbörande främmande makt medgiver Sverige motsvarande förmån;
— — — — —

Denna kungörelse träder i kraft den 1 juli 1927.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 21 § 1 mom. i förordningen den 15 december 1914 (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Härigenom förordnas, att 21 § 1 mom. i förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket skall erhålla följande ändrade lydelse:

21 §.

1 mom. Utan hinder av vad i 2 § stadgas må färdiga tobaksvaror till riket införas för Konungens och medlems av det kungl. huset räkning. Ävenså må den, som eljest enligt särskilt stadgande äger åtnjuta tullfrihet för från utlandet inkommande varor, för eget eller sin familjs behov införa färdiga tobaksvaror.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1927.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 februari 1927.*

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena LÖFGREN, statsråden
RIBBING, MEURLING, GÄRDE, PETTERSSON, HELLSTRÖM, ROSÉN, HAMRIN,
ALMKVIST, LYBERG.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Lyberg, anför efter gemensam
beredning med ministern för utrikes ärendena:

Jag anhåller att få underställa Kungl. Maj:ts prövning fråga om viss
ändring av § 4 b) i förordningen den 9 juni 1911 (nr 80) med tulltaxa för
inkommande varor ävensom av 21 § 1 mom. i förordningen den 15 december
1914 (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

*Gällande be-
stämmelser.*

Enligt förstnämnda författningsrum åtnjutes tullfrihet för eljest tull-
pliktiga varor, som utländska, här ackrediterade sändebud för eget behov
införa. Förbehåll om reciprocitet finnes icke uppställt för tillgodonjutande
av denna förmån. Åt uttrycket »för eget behov» synes vid den praktiska
tillämpningen av tullmyndigheterna hava givits den innebörd, att detsamma av-
ser införsel jämväl för sändebudets familj ävensom av för tjänsten avsedda varor.

I § 4 c) tulltaxeförordningen stadgas viss tullfrihet även för varor, som
inkomma till främmande makters härvarande konsulat. Enligt detta författ-
ningsrum må emellertid tullfrihet åtnjutas allenast för vapensköldar, flaggor,
kontorsförnödenheter och andra likartade för tjänsten avsedda föremål, och
medgives tullfrihet allenast beträffande länder, vilka inom eget land till-
erkänna Sverige motsvarande förmån.

Jämlikt av Kungl. Maj:t i administrativ väg meddelade bestämmelser till
förekommande av missbruk av den enligt § 4 tulltaxeförordningen medgivna
tullfrihet, sådana desamma lyda enligt kungörelse den 9 februari 1923 (nr
13), skall för åtnjutande av ovan omförmälda tullfrihet jämlikt § 4 b) och c)
i nämnda förordning iakttagas, att varorna äro adresserade till vederbörande
minister, chargé d'affaires, legation eller konsulat och av adressaten skriftligen
reklameras hos ministern för utrikes ärendena samt av denne hos vederbörande
tullförvaltning, varjämte föreskrivits, bland annat, att tullfrihetsfråga av nu
ifrågavarande natur skall hänskjutas till generaltullstyrelsens prövning, då
frågan synes tullförvaltningen tvistig, ävensom att generaltullstyrelsen skall
för varje kvartal till finansdepartementet insända summariska uppgifter å
de varupartier, som under kvartalet på grund av reklamation, varom nyss
nämnts, tullfritt utlämnats.

Av den rätt till tullfrihet, som enligt vad nyss sagts tillkommer utländska, här ackrediterade sändebud, följa vissa andra förmåner, bestående i dels befrielse från vissa skatter dels ock rätt att införa vissa varor, för vilka införselrätten eljest är i allmänt intresse begränsad. Dessa förmåner grunda sig på föreskrifter i vederbörande författningar av innehåll, att stadgad skatteplikt eller införselbegränsning icke skall gälla för »den, som enligt särskilt stadgande äger åtnjuta tullfrihet för från utlandet inkommande varor» eller för vara, för vilken »tullfrihet enligt särskilda bestämmelser» tillgodo-njutes.

Sådana föreskrifter återfinnas i följande författningsrum, nämligen:

1 och 2 §§ i förordningen den 2 juni 1922 (nr 261) om särskild skatt å automobilgummiringar;

1 § i förordningen den 23 maj 1924 (nr 126) om särskild skatt å bensin och motorsprit;

10 § 4 mom. a) i förordningen den 14 juni 1917 (nr 340) angående försäljning av rusdrycker;

3 § i förordningen den 1 juni 1923 (nr 141) angående förbud mot införsel till och försäljning inom riket av exportöl;

3 § 2 mom. a) i förordningen den 1 juli 1918 (nr 508) angående handel med skattefri sprit;

7 § a) i förordningen den 1 juli 1918 (nr 564) angående vissa alkoholhaltiga preparat; samt

anm. 2 e) till rubriken nr 197 i tulltaxan (tobak, arbetad: andra slag) enligt lydelse i kungörelse den 20 juni 1924 (nr 246).

Sistnämnda stadgande ansluter sig till 21 § 1 mom. i förordningen angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket, enligt vilket författningsrum utländska, här ackrediterade sändebud må för eget behov införa färdiga tobaksvaror.

Genom nyss återopade kungörelse den 20 juni 1924 blevo tobaksvaror förklarade tullfria från och med den 1 juli 1924 utom, såvitt nu är i fråga, för det fall, att varorna till myckenhet utöver viss mindre kvantitet medföras från utrikes ort av resande, varför således den fria importrätt beträffande tobaksvaror, som tillkommer de ackrediterade sändebuden, numera icke innebär någon särskild förmån i tullhänseende, då varorna införas utan samband med inresa i landet. För sistnämnda fall medför emellertid den fria importrätten befrielse från den licensavgift, som erlägges för genom handlande importerade tobaksvaror och som utgöres dels av den å varan belöpande tobaksskatten, dels av ett belopp, motsvarande vad monopolets utöware för täckande av sina omkostnader samt vinst pålägger tobaksvara med samma priskurantpris.

Jämväl i fråga om rusdrycker följer med den fria importen befrielse även från vissa andra avgifter än tull, i det att för rusdrycker, som sålunda av ackrediterat sändebud direkt importeras, icke utgå de acciser, som uttagas i samband med försäljning inom landet av rusdrycker.

I detta sammanhang må erinras om en i 2 § av förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobilskatt utan anknytning till § 4 b) tulltaxeförordningen meddelad föreskrift därom, att under förutsättning av ömsesidighet automobil, tillhörig främmande makts härvarande beskickning eller konsulat tillhörande person, som icke är svensk undersåte, skall vara frikallad från dylik skatt.

Fråga har nu uppkommit om utsträckning av den för närvarande de ackrediterade sändebuden tillkommande rätten till tullfrihet att gälla jämväl viss annan beskickningspersonal ävensom lönade konsuler.

*Utrikesdepartementets
omorganisationskommitté
m. m.*

I skrivelse den 8 maj 1920 till ministern för utrikes ärendena uttalade sålunda sakkunnige för omorganisation av utrikesdepartementet och Sveriges representation i utlandet — utrikesdepartementets omorganisationskommitté — att det enligt kommitterades mening borde tagas under övervägande, huruvida icke den förmån av tullfrihet, som tillkomme beskickningscheferna, borde utsträckas att, under förutsättning av ömsesidighet, gälla samtliga främmande diplomatiska tjänstemän och lönade konsuler. Såsom skäl härför anförde de kommitterade:

Under senare tid hade allt oftare i utlandet gjort sig gällande en tendens att utsträcka tullfriheten till alla diplomatiska tjänstemän och lönade konsuler. Kommitterade kunde ej heller för sin del finna annat än i och för sig rimligt, att staten under förutsättning av ömsesidighet avstode från att upptaga tullavgifter av de personer, som tillhörde en av främmande makt utsänd representation. Då det rörde sig om en så begränsad personkrets som den nu ifrågavarande syntes blott ringa praktisk betydelse kunna tillmätas de statsekonomiska skäl, som i allmänhet föranlett införandet av tullsystem. Vid sådant förhållande syntes själva principen om tulltvångets behövlighet icke kunna utgöra hinder för att inom de av kommitterade ifrågasatta gränser medgiva tullfrihet i överensstämmelse med den uppenbara önskvärdheten av att staten så långt möjligt underlättade förhållandena för dem, som av främmande makt utsänts till tjänst för det ömsesidiga intresset av officiella förbindelser mellan staterna.

Vidare hava olika främmande beskickningar i Stockholm vid upprepade tillfällen riktat framställningar till utrikesdepartementet om vidtagande av åtgärder för beredande av tullfrihet, varom nu är fråga, även åt andra beskickningsmedlemmar än beskickningscheferna.

I skrivelse den 17 december 1926 till ministern för utrikes ärendena har slutligen ministern i Berlin E. af Wirsén gjort framställning i förevarande ämne, varvid överlämnats ett exemplar av det utav tyska finansministeriet utgivna »Reichszollblatt» av den 11 februari 1926, innehållande de i Tyskland gällande bestämmelserna beträffande tullfrihet för utländsk beskickningspersonal. Dessa bestämmelser innefatta jämväl en utförlig redogörelse för frågan, gentemot vilka främmande makter ävensom i vilken utsträckning Tyskland medgiver dylik tullfrihet. Då de tyska be-

stämmelserna vila på principen om ömsesidighet såsom villkor för rätten till tullfrihet, giva desamma sålunda vid handen, att de angivna främmande makterna — i allt fall under förutsättning av reciprocitet — för sin del medgiva åtminstone i stort sett motsvarande förmån.

Enligt ifrågavarande bestämmelser åtnjuta samtliga *beskickningschefer* i Tyskland allmän tullfrihet.

Legationsråd, legationssekreterare och attachéer — militär- och marinattachéer utom i ett fall inbegripna — åtnjuta samma obegränsade tullfrihet som beskickningschefen, därest de tillhöra någon av följande staters beskickning, nämligen Afghanistan, Amerikas förenta stater, Argentina, Bolivia, Brasilien, Chile (militär- och marinattachéer undantagna), Costa Rica, Danmark, Ecuador, Egypten, Estland, Honduras, Italien, Japan, Jugoslavien, Kina, Lettland, Litauen, Mexico, Nederländerna, Nicaragua, Norge, Panama, Persien, Peru, Polen (med viss. begränsning), Rumänien, Salvador, Siam, Sovjet-Ryssland, Spanien, Ungern och Venezuela.

Legationsråd, legationssekreterare och attachéer, tillhörande Sveriges beskickning i Berlin, åtnjuta däremot tullfrihet allenast för varor, som införas vid inflyttningen i Tyskland. Sådan begränsad tullfrihet är stadgad jämväl beträffande vissa andra stater, nämligen Bulgarien, Cuba, Dominikanska republiken, Finland, Frankrike, Grekland, Paraguay, Portugal, Schweiz, Storbritannien (inklusive Indien och biländer m. m.) samt Österrike ävensom för Chiles militär- och marinattachéer.

Gentemot samtliga övriga främmande stater med undantag av Guatemala och Turkiet — beträffande vilka länder enligt ifrågavarande tyska bestämmelser tullfrihet icke i någon mån tillkommer annan än beskickningschefen — medgiver Tyskland åt legationsråd, legationssekreterare och attachéer tullfrihet dels för varor, som införas vid inflyttning i landet, och dels för kläder (även tvättkläder).

Åt *annan beskickningspersonal* än nu nämnts medgiver Tyskland, enligt vad förenämnda bestämmelser utvisa, tullfrihet allenast beträffande ett fåtal stater.

I de fall, då tullfrihet åtnjutes enligt de tyska bestämmelserna, omfattar förmånen i regel även varor, som införas för vederbörandes familjemedlemmar. Undantag är stadgat allenast i fråga om Sverige och Uruguay. Det svenska sändebudets familjemedlemmar medgives nämligen enligt ifrågavarande bestämmelser tullfrihet endast för varor, som införas vid ankomsten till Tyskland.

Orsaken till den undantagsställning, Sverige således intager i sistberörda hänseende, är givetvis att söka i avfattningen av de svenska bestämmelserna i § 4 b) tulltaxeförordningen, vilka såsom av den föregående redogörelsen framgår visserligen i praktiken givas sådan tolkning, att desamma avse införsel även för sändebudets familjemedlemmar, men som enligt ordalagen begränsa tullfriheten till varor, inkommande för sändebudets »eget behov». Under framhållande härav har minister af Wirsén jämväl

ifrågasatt ett förtydligande av den svenska författningstexten på denna punkt.

I detta sammanhang ber jag få erinra därom, att den tullfrihet för vid inflyttningen till Tyskland införda varor, som Tyskland, enligt vad av det föregående framgår, medgiver svenska legationsråd, legationssekreterare och attachéer, i de svenska tullförfattningarna icke har annan motsvarighet än den tullfrihet, som i § 4 m) tulltaxeförordningen finnes stadgad för inflyttande personers tillhörigheter i allmänhet.

I anledning av remiss å utrikesdepartementets omorganisationskommittés nyssberörda framställning hava utlåtanden avgivits av tull- och traktatkommittén, efter inhämtande av yttranden från kontrollstyrelsen och aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet, den 5 juni 1924 samt av generaltullstyrelsen den 25 april 1925.

*Tull- och
traktat-
kommittén.*

Tull- och traktatkommittén anförde, att kommittén för sin del ansåge, att hinder ur principiell eller ekonomisk synpunkt icke borde möta mot en utsträckning, under förutsättning av reciprocitet, av den rätt till tullfri införsel av eljest tullpliktiga och för eget behov avsedda varor, som för närvarande tillkomme endast de utländska, här ackrediterade sändebuden, till att gälla samtliga övriga främmande diplomatiska tjänstemän. Erforderlig kontroll över rättighetens utövande syntes kommittén lämpligen kunna vinnas genom stadgande därom, att vederbörande beskickningschef skulle hava att för beskickningens samtliga medlemmar verkställa sådan skriftlig reklamation, som nu vore föreskriven i fråga om varor, inkommande till de ackrediterade sändebuden.

Beträffande den ifrågasatta utvidgningen av de främmande lönade konsulernas rätt till tullfrihet yttrade kommittén, att, såvitt kommittén kunde bedöma, en sådan utvidgad tullfrihet icke vore påkallad av alldeles samma hänsyn eller i samma grad som då fråga vore om diplomatiska tjänstemän. Då härtill komme, att de betänkligheter, som givetvis kunde anföras mot överhuvud varje utvidgning av den nu medgivna tullfriheten, framträdde starkare beträffande de lönade konsulerna än med avseende å de diplomatiska tjänstemännen, funne sig kommittén icke kunna förorda en utvidgning av de främmande lönade konsulernas rätt till tullfri varuinförsel.

*Kontroll-
styrelsen.*

Kontrollstyrelsen har i berörda till tull- och traktatkommittén avgivna yttrande anfört i huvudsak följande:

De betänkligheter, som den ifrågasatta utsträckningen av rätten till tullfri införsel kunde vara ägnade att framkalla, riktade sig ur kontrollstyrelsens synpunkt ej mot tullfriheten i och för sig. Då det antal personer, som skulle komma i åtnjutande av densamma, bleve åtminstone relativt sett ganska litet, syntes, såsom ock framhållits av utrikesdepartementets omorga-

nisationskommitté, de invändningar av statsekonomisk natur, som skulle kunna riktas mot densamma, ej böra tillmätas någon större betydelse. Kontrollstyrelsens betänkligheter knöte sig fastmer till den fria importrätt av särskilt rusdrycker, vilken skulle bliva en följd av tullfriheten. Den fria importrätten beträffande rusdrycker satte de personer, som åtnjöte densamma, i stånd att förskaffa sig obegränsade kvantiteter av varor, som övriga i landet boende endast kunde erhålla efter i föreskriven ordning företagen prövning och särskilt beträffande spritdrycker allenast i strängt begränsade kvantiteter. Från principiell synpunkt innebure sålunda den fria importrätten ett bestämt avsteg från grundtankarna i nu gällande rusdryckslagstiftning. Vid sådant förhållande borde uppenbarligen mycket starka motiv föreligga, för att denna rätt skulle medgivas några, som för närvarande ej åtnjöte densamma.

Dylika motiv kunde enligt kontrollstyrelsens mening möjligen anses föreligga i fråga om utländska diplomatiska tjänstemän och lönade konsuler på grund av den särskilda ställning dessa i allmänhet intoge. För deras vidkommande ansåge sig kontrollstyrelsen sålunda sakna anledning att direkt avstyrka den ifrågasatta utsträckningen av tullfriheten och dess följd den fria importrätten, därest tull- och traktatkommittén funne densamma i allmänhet önskvärd. Utsträckningen av importrätten borde dock begränsas att avse endast utländska undersåtar.

Efter att hava erinrat, hurusom den licensavgift, som utginge för av handlande importerade tobaksvaror, delvis tillfölle monopolets utöware, under det att statsverket ensamt erhöle hela den tullavgift, som erlades för av resande införd tobaksvara, har *aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet* i sitt förenämnda, den 2 december 1921 dagtecknade yttrande anfört bl. a. följande:

*Aktiebolaget
Svenska
tobaksmono-
polet.*

Därest den utländska här ackrediterade sändebud för närvarande tillkommande rätten att för eget behov avgiftsfritt införa färdiga tobaksvaror utsträcktes till att gälla alla utländska diplomatiska tjänstemän samt lönade konsuler, komme detta icke att vid personlig inresa medföra ekonomiskt men för tobaksmonopolet, utan bleve det allenast statsverket, som för sådant fall erhöle lägre tullinkomst. Att den s. k. resandetullen för tobaksvaror icke gärna kunde jämföras med för andra varor utgående tullavgifter, syntes emellertid vara påtagligt. Tullavgiften avsåge ju att i detta fall även delvis motsvara en för alla importerade tobaksvaror utgående licensavgift.

Om tobaksvaror skulle få avgiftsfritt införas av i Sverige vistande utländsk diplomatisk tjänsteman eller lönad konsul, komme emellertid tobaksmonopolet att undandragas licensavgift och således lida ekonomisk förlust. Storleken av sådan förlust läte sig givetvis icke på förhand beräkna. Även om det i detta sammanhang icke syntes kunna tillmätas avsevärd betydelse, måste det självfallet även vara av intresse för tobaksmonopolet, i synnerhet för det dåvarande, att möjligheten att importera tobaksvaror icke underlättades, då ju detta på ett menligt sätt måste inverka på möjligheterna för tobaksmonopolet att bereda sin arbetarestam tillräckliga arbetstillfällen.

Om tobaksmonopolet likväl icke ansåge sig böra hemställa om avslag å denna del av den utav utrikesdepartementets omorganisationskommitté gjorda framställningen, berodde detta på att — såsom i framställningen erinrats — det kunde vara lämpligt, att staten under förutsättning av ömsesidighet av-

stode från att upptaga tullavgifter av de personer, som tillhörde av en främmande makt utsänd representation.

Då emellertid rätten att få avgiftsfritt införa tobaksvaror måste anses vara av jämförelsevis stor ekonomisk betydelse för personen i fråga samt saken även vore av ekonomisk vikt för tobaksmonopolet, syntes det kunna ifrågasättas, huruvida icke rättigheten i möjligaste mån borde inskränkas till att omfatta allenast vissa högre diplomatiska tjänstemän.

Därest framställningen skulle vinna bifall, erfordrades en ändring av 21 § 1 mom. i tobaksmonopolförordningen.

*General-
tullstyrelsen.*

Generaltullstyrelsen har i sitt i ämnet avgivna utlåtande förklarat sig i princip icke hava funnit anledning till erinran mot den utsträckning av rätten till tullfrihet för de diplomatiska tjänstemännen, som tull- och traktatkommittén ifrågasatt, samt i anslutning härtill anfört bland annat följande:

Det ville emellertid synas styrelsen, som om ifrågavarande förmån icke borde tillkomma andra beskickningstjänstemän än sådana, vilka vore utländska undersåtar. En liknande inskränkning gällde enligt 2 § i förordningen den 2 juni 1922 om automobilskatt. Styrelsen förutsatte, att utrikesdepartementet lämnade styrelsen underrättelse angående omfattningen av den tullfrihet, som enligt främmande länders lagstiftning vore medgiven tjänstemän vid svenska beskickningar utomlands, ävensom i sinom tid om de förändringar därutinnan, som kunde komma att inträda.

Beträffande kontrollens anordnande anför generaltullstyrelsen följande:

Styrelsen ansåge av praktiska skäl det nuvarande systemet för verkställande av reklamation hos ministern för utrikes ärendena, eller att adressaten själv ombesörjde sådan, böra bibehållas. Den kontroll mot missbruk av den för beskickningspersonal utvidgade rätten till tullfrihet, som tull- och traktatkommittén trott vara att ernå genom föreskrift, att reklamationen för till beskickningsmedlemmar inkommande varor städse skulle utfärdas av beskickningschefen, syntes styrelsen hellre böra på ett för vederbörande mindre besvärande sätt åstadkommas genom föreskrift, att i varje fall, då tullfrihet åstundades av beskickning tillhörande annan person än beskickningschefen, reklamationshandlingen skulle företes för denne, som hade att å handlingen göra anteckning om uppvisandet. Sådan anteckning borde sedan lämpligen omförmälas i den för tullförvaltningen avsedda reklamationshandlingen.

I fråga om de främmande lönade konsulerna anför generaltullstyrelsen, att det icke syntes styrelsen lämpligen böra förekomma att, såsom utrikesdepartementets omorganisationskommitté föreslagit, tillerkänna dessa allmän rätt till tullfrihet, detta desto mindre som, efter vad upplyst blivit, enligt utomlands gällande bestämmelser konsul och konsulara tjänstemän i regel åtnjöte en mycket begränsad tullfrihet.

*Departements-
chefen.*

I likhet med tull- och traktatkommittén samt generaltullstyrelsen och av skäl som av dessa anförts anser jag en utvidgning av rätten till tullfrihet

icke vara påkallad i fråga om de främmande lönade konsulerna. I avseende å dessa finner jag mig sålunda icke böra förorda någon ändring av nu gällande bestämmelser.

Vidkommande de främmande diplomatiska tjänstemännen hava nuvarande bestämmelser på grund av sin restriktiva natur visat sig medföra olägenheter. Med den utveckling mot vidsträcktare tullfrihet för dylika tjänstemän på basis av reciprocitetsprincipen, som försiggått i utlandet, hava dessa olägenheter blivit alltmer framträdande. Det redan i och för sig mindre tilltalande förhållandet, att gällande föreskrifter lägga hinder i vägen för beviljande åt härvarande främmande beskickningar av de lättnader i förevarande hänseende, som medgivnas dem i ett flertal andra länder, medför å andra sidan på grund av reciprocitetsprincipens allt allmännare tillämpning, att tjänstemännen vid våra egna beskickningar i utlandet i stor utsträckning underkastas en motsvarande sämre behandling och därigenom gå miste om en förmån, av vilken flertalet av deras kolleger kommer i åtnjutande. Denna synpunkt måste anses isynnerhet värd beaktande i fråga om sådana länder, där beskickningstjänstemännen på grund av särskilda förhållanden äro nödsakade att till stor del förse sig med livsförnödenheter från hemlandet. På nu anförda grunder och då — därest vederbörlig kontroll utövas — en utvidgning av rätten till tullfrihet för ernående av större överensstämmelse med de i utlandet i allmänhet gällande bestämmelser icke torde medföra någon olägenhet samt ur statsfinansiell synpunkt icke kan vara av nämnvärd betydelse, anser jag mig böra tillstyrka en dylik utvidgning. Rätten till tullfrihet synes mig sålunda böra utsträckas att gälla, förutom ackrediterat sändebud, även annan person, som enligt från utrikesdepartementet till tullverket lämnat meddelande tillhör främmande makts härvarande beskickning. Såsom förutsättning för åtnjutande av tullfrihet torde böra uppställas fordran på reciprocitet, och synes, på sätt bland annat generaltullstyrelsen föreslagit, förmånen i fråga icke böra tillgodokomma andra än utländska undersåtar. Med hänsyn bland annat till vad ministern i Berlin i sin förut omnämnda skrivelse därutinnan anfört synes mig tillika i sammanhang med den ändring av § 4 b) tulltaxeförordningen, som betingas av en utvidgning av författningsrummets giltighet i nyss angivna avseende, sådan jämkning böra vidtagas i författningstexten, att därav otvetydigt framgår, att rätten till tullfrihet avser jämväl varor, som införas för vederbörandes familj, ävensom för tjänsten avsedda varor. I enlighet med min sålunda angivna uppfattning har jag på grundval av utav generaltullstyrelsen uppgjort förslag låtit utarbeta förslag till kungörelse om ändring av § 4 b) tulltaxeförordningen. Därest detta vinner Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande, är det min avsikt att senare framlägga förslag till därav betingade ändringar i de av Kungl. Maj:t utfärdade kontrollföreskrifterna.

Beträffande härafter de särskilda förmåner — befrielse från vissa skatter och undantag i vissa fall från eljest gällande importförbud — som enligt vad av den förut lämnade redogörelsen framgår äro förknippade med rätten till

tullfrihet, synas enahanda skäl, som föranlett beviljandet av nämnda förmåner åt de ackrediterade sändebuden, i stort sett kunna återopas för beviljande av ifrågavarande förmåner även åt de personer, som genom den av mig föreslagna ändringen av § 4 b) tulltaxeförordningen skulle komma i åtnjutande av tullfrihet. Överensstämmelse mellan rätten till tullfrihet och övriga här avsedda förmåner torde för övrigt få anses hava varit åsyftad vid tillkomsten av ifrågavarande författningar. På grund härav och av enahanda skäl, som av mig nyss återopats för en utvidgning av omförmälda rätt till tullfrihet, synas mig dessa särskilda förmåner böra tillgodokomma även de personer, som bliva delaktiga av den av mig föreslagna utvidgningen av rätten till tullfrihet.

För ernående av den överensstämmelse mellan rätten till tullfrihet och övriga omförmälda förmåner, som jag sålunda ansett mig böra förordna, tarvas i regel icke någon författningsändring. Den nuvarande avfattningen av hithörande bestämmelser är nämligen i allmänhet sådan, att ifrågavarande förmåner bliva automatiskt tillförda de personer, som beröras av utvidgningen av rätten till tullfrihet. Endast i fråga om det av mig förut återgivna stadgandet i 21 § 1 mom. i 1914 års tobaksmonopolförordning synes en författningsändring påkallad, och har jag låtit upprätta förslag till förordning om erforderlig ändring av nämnda författningsrum.

De blivande författningarna i ämnet torde böra träda i kraft den 1 juli 1927.

Föredragande departementschefen uppläser härefter förslag till dels kungörelse om ändrad lydelse av § 4 b) i förordningen den 9 juni 1911 (nr 80) med tulltaxa för inkommande varor dels ock förordning om ändrad lydelse av 21 § 1 mom. i förordningen den 15 december 1914 (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen att antaga nämnda förslag.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bil. litt. vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Olga Gjörloff.